

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

w Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „Rozwijanka” w Wieliczce

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Niepublicznej Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Rozwijanka”, z siedzibą w Wieliczce, ul. Bednarka 6, 32-020 Wieliczka (dalej także jako: Poradnia) zostały opracowane w związku z obowiązkami prawnymi nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
2. Na potrzeby Standardów Ochrony Małoletnich ustala się poniższy słowniczek pojęć:
 - a) **krzywdzenie małoletniego** - popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego (w tym czynu nieobyczajnego) na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu lub przez zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
 - b) **przemoc fizyczna** - celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być wszelkiego rodzaju urazy fizyczne m.in.: złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;
 - c) **przemoc psychiczna** - wszelkie działania wpływające negatywnie na psychikę małoletniego m.in.: powtarzające się poniżenie, upokarzanie i ośmieszanie, wciąganie w konflikt osób dorosłych, manipulowanie małoletnim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest w stanie sprostać;
 - d) **przemoc seksualna** - angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. prezentowanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);
 - e) **małoletni** - osobę, która nie ukończyła 18 roku życia lub nie zawarła małżeństwa (w wyniku którego uzyskała pełnoletniość);
 - f) **opiekun** - opiekun faktyczny/prawny – osoba uprawniona do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim;
 - g) **poradnia** – placówka oświatowa NSPPP „Rozwijanka”, wpisana do Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych nr 129831;
 - h) **kierownictwo** – dyrektor Poradni, jego zastępcy oraz wszelkie osoby mające uprawnienia decyzyjne w Poradni niezależnie od nazwy ich funkcji;

- i) **personel** - osoby zatrudnione, współpracujące lub świadczące usługi w Poradni które biorą udział w udzielaniu świadczeń zdrowotnych małoletnim lub mogą mieć kontakt z małoletnim bądź uczestniczą w procedurze zatrudniania, niezależnie od wykonywanego zawodu i podstawy prawnej udzielania świadczeń zdrowotnych lub wykonywania obowiązków służbowych;
 - j) **standardy** – niniejsze Standardy obowiązujące w Poradni,
 - k) **zatrudnienie** - nawiązanie współpracy z jakąkolwiek osobą na podstawie umowy o pracę lub jakiegokolwiek innej umowy cywilnoprawnej.
3. Obowiązek przestrzegania standardów ma każdy członek personelu oraz kierownictwo Poradni.
 4. Dla potrzeb przeciwdziałania krzywdzeniu małoletnich, personel i kierownictwo podejmuje działania określone standardami również w sytuacji zaobserwowania lub powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego przez dorosłe osoby trzecie lub przez innych małoletnich.
 5. Za wdrożenie, monitorowanie przestrzegania, ocenę realizacji standardów oraz inne zadania określone w standardach odpowiedzialny jest dyrektor Poradni.
 6. Przed zatrudnieniem jakiegokolwiek osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy uzyskać informację z Rejestru Sprawców Przepięstw Na Tle Seksualnym dotyczącą tego, czy dana osoba figuruje w tym rejestrze.
 7. Przed zatrudnieniem osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy zobowiązać ją do dostarczenia aktualnego zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej) Kodeksu karnego, w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
 8. W przypadku zatrudnienia cudzoziemca, należy przeprowadzić jego weryfikację pod kątem figurowania w rejestrach karalności państwa pochodzenia lub państwa, w którym osoba ta ostatnio zamieszkiwała, w zakresie przestępstw wskazanych w ust. 7 lub odpowiadających im czynów zabronionych, sankcjonowanym prawem danego państwa. Dyrektor Poradni uprawniony jest ponadto do zobowiązania cudzoziemca do złożenia odpowiedniego oświadczenia o niekaralności. Oświadczenia składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
 9. Zatrudnić w Poradni można wyłącznie te osoby, które nie figuruje w Rejestrze Sprawców Przepięstw Na Tle Seksualnym i które dostarczyły aktualne zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzające, że nie były skazane za przestępstwa, których mowa w ust. 7.
 10. Każdy członek personelu ma obowiązek zapoznania się ze standardami oraz ich przestrzegania. Potwierdzeniem zapoznania się ze standardami przez członka personelu jest złożenie przez niego oświadczenia o zapoznaniu się ze standardami i zobowiązaniu do stosowania się do nich.
 11. W przypadku powzięcia informacji o:

- a) wszczęciu lub prowadzeniu wobec członka personelu postępowania karnego o przestępstwa określone w ust. 7, dyrektor Poradni niezwłocznie odsuwa takiego członka od wszelkich form kontaktu z małoletnimi;
- b) skazaniu członka personelu za przestępstwo lub przestępstwa określone w ust. 7, dyrektor Poradni niezwłocznie rozwiązuje z nim umowę będącą podstawą zatrudnienia lub odwołuje go ze stanowiska.

§ 2

Zasady nawiązywania relacji z małoletnim w Poradni

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez personel oraz kierownictwo Poradni w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra oraz dbanie o bezpieczeństwo małoletnich w czasie pobytu w Poradni.
2. Członkowie personelu oraz kierownictwo:
 - a) traktują małoletnich z szacunkiem, zachowując w kontakcie z małoletnimi spokój i cierpliwość, a także okazują zrozumienie dla ich trudności, problemów i potrzeb;
 - b) wspierają je w pokonywaniu trudności;
 - c) dbają o przestrzeganie ich praw;
 - d) respektują ich prawo do opieki ze strony przedstawicieli ustawowych bądź opiekunów faktycznych;
 - e) w miarę możliwości tłumaczą im podejmowane działania adekwatnie do wieku, jednocześnie starając się minimalizować strach i lęk wynikający z sytuacji oraz dążą do uzyskania aprobaty na proponowane formy terapii;
 - f) dają możliwość wyrażania przez małoletniego swojego zdania oraz zapewniają małoletniemu prawo do bycia wysłuchanym,
 - g) traktują wszystkich małoletnich równo bez względu na płeć, orientację seksualną, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
3. Każda osoba zatrudniona w Poradni, która ma świadomość, iż małoletni doznał znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności i taktu w kontaktach z tym małoletnim.
4. Jeżeli małoletni swoim postępowaniem dąży do nawiązania z członkiem personelu kontaktu fizycznego o potencjalnie niestosownym bądź nieadekwatnym charakterze, personel podejmuje odpowiednie, stanowcze działania, wyjaśniając z wyczuciem małoletniemu konieczność zachowania granic strefy osobistej.
5. Na terapię małoletniego pacjenta należy uzyskać zgodę opiekuna według przepisów prawa polskiego.
6. Podczas terapii małoletniego pacjenta należy zapewnić mu intymność adekwatną do jego wieku, potrzeb i oczekiwań.
7. Należy zachęcać małoletniego do przyjmowania asertywnej postawy, wyrażania własnych opinii, informowania o własnych odczuciach.
8. Małoletniego i jego opiekuna należy poinformować o możliwości zgłoszenia niewłaściwego zachowania pracownika Poradni względem małoletniego, wypowiedzianych przez niego słów, wykonywanych gestów lub innego zachowania,

które wywołało uczucie dyskomfortu lub zaniepokojenia lub było obraźliwe lub krzywdzące.

9. Małoletni i jego opiekun mogą dokonać zgłoszenia każdemu członowi personelu Poradni który zobowiązany jest powiadomić o tym Dyrektora lub jednego z koordynatorów do spraw wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
10. Członkowie personelu Poradni zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małych.

§ 3

Zachowania zabronione

1. Zabrania się stosowania jakiegokolwiek formy lub postaci przemocy wobec małych - zarówno przemocy fizycznej, jak i psychicznej oraz werbalnej.
2. Zabrania się wykorzystywania wobec małego relacji władzy lub przewagi fizycznej (np.: zastraszania, przymuszania, gróźb).
3. Zabrania się dotykania małych w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany lub który wykracza poza uzasadnioną potrzebę terapii lub wsparcia w czynnościach higienicznych.
4. Zabrania się prezentowania małym treści o charakterze erotycznym, pornograficznym bądź przemocowym.
5. Zabrania się wyśmiewania małych, poniżania ich, etykietowania oraz nierównego traktowania.
6. Zabrania się ujawniania informacji wrażliwych dot. dziecka wobec osób nieuprawnionych.
7. Kontakt fizyczny z małym nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, ani wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją, ani wynikać z relacji władzy lub autorytetu.
8. Personel nie może kontaktować się bezpośrednio z małym z pominięciem jego opiekuna. Każdy kontakt Personelu z małym powinien co do zasady odbywać się wyłącznie w Poradni, w godzinach jego pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków personelu.
9. Personel nie może nawiązywać kontaktów z małym w innej niż przewidziana udzielaniem wsparcia terapeutycznego, w szczególności poprzez zapraszanie albo przyjmowanie zaproszeń od małych w mediach społecznościowych, komunikatorach lub za pośrednictwem innych prywatnych form kontaktu.
10. Przekazanie i dopuszczenie prywatnego kontaktu po godzinach pracy między terapeutą a małym jest możliwe, gdy stan pacjenta tego wymaga. Opiekun musi być poinformowany o przekazaniu małemu bezpośredniego numeru telefonu do terapeuty. Każdy kontakt małego z terapeutą powinien zostać odnotowany w dokumentacji dziecka.
11. Zajęcia terapeutyczne mogą być realizowane w domu rodzinnym dziecka.
12. Personel nie może zapraszać małego do miejsca zamieszkania.

§ 4

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń i informowanie odpowiednich instytucji

1. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji o:
 - a) sytuacji przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu Poradni lub kierownictwa jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji, zmierzającej do powstrzymania zachowań niedozwolonych i zapewnienia ochrony małoletniemu;
 - b) zachowań rodziców podejrzenie przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu Poradni lub kierownictwa jest zobowiązany do zgłoszenia ich dyrektorowi Poradni;
 - c) naruszenia standardów – każdy członek personelu Poradni lub kierownictwa jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia podejrzenia naruszeń dyrektorowi Poradni.
2. Kierownictwo lub personel Poradni podejmuje interwencję po otrzymaniu informacji o krzywdzeniu małoletniego lub o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego oraz wzywa rodziców/opiekunów dziecka, co do którego zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mogło być lub jest krzywdzone i informuje ich o podejrzeniach.
3. Podejrzenie naruszenia standardów, w szczególności poprzez krzywdzenie małoletnich, można zgłaszać w sekretariacie Poradni lub na dedykowany adres e-mail: poradnia@rozwijanka.pl
4. Dyrektor Poradni dąży do niezwłocznego wyjaśnienia sprawy zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, podejmując wszelkie niezbędne działania. Podejmowane działania dyrektor Poradni dokumentuje.
5. W przypadku, gdy zgłoszono podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, członek ten zostaje natychmiast odsunięty od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
6. W przypadku zaobserwowania, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, stosuje przemoc wobec małoletniego bądź godzi się na jej stosowanie lub w inny sposób krzywdzący małoletniego sobie nie radzi, należy podjąć działania adekwatne do sytuacji.
7. W sytuacji opisanej w ustępie 6, w przypadku:
 - a) ubóstwa – można porozmawiać z opiekunem małoletniego i poinformować go o możliwościach wsparcia, w szczególności o ośrodkach pomocy społecznej oraz sporządzić plan wsparcia,
 - b) zaniedbania – można poinformować o możliwości wsparcia psychologicznego, w szczególności o telefonach zaufania oraz poradniach specjalistycznych oraz sporządzić plan wsparcia;
 - c) przemocy – można wszcząć procedurę Niebieskiej Karty oraz sporządzić plan wsparcia.

Plan wsparcia jest przedstawiany rodzicom/opiekunom prawnym dziecka z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

8. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie bądź stan psychofizyczny małoletniego lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, który doświadczył krzywdzenia, dyrektor Poradni sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego. Z wniosku sporządza się notatkę.
9. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego są zagrożone lub gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa na małoletnim, dyrektor Poradni sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
10. Informację o podjętej interwencji umieszcza się w dokumentacji małoletniego.
11. W placówce prowadzony jest Rejestr zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
12. W miejscu prowadzenia zajęć z udziałem małoletnich, w przestrzeni dostępnej dla pacjentów wywiesza się informację o ogólnopolskich telefonach pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwami oraz przemocą w rodzinie:
 - a) ogólnopolski telefon dla osób pokrzywdzonych przestępstwem +48 222 309 900;
 - b) Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800 120 002;
 - c) Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży 116 111.

§ 5

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków personelu do ich stosowania

1. Dyrektor Poradni nie rzadziej niż co dwa lata dokonuje przeglądu standardów w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy udokumentować.
2. Członkowie personelu, małoletni lub ich przedstawiciele ustawowi mogą przekazywać swoje uwagi do standardów do dyrektora Poradni, w tym także na adres email: poradnia@rozwijanka.pl.
3. Dyrektor Poradni może sprawdzać znajomość standardów wśród personelu oraz organizować szkolenia z zakresu standardów.

§ 6

Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym. Standardy znajdują się:

- a) w sekretariacie Poradni,
 - b) na stronie internetowej Poradni pod adresem: www.poradnia.rozwijanka.pl
2. Każdy małoletni lub opiekun małoletniego może otrzymać kopię Standardów do wglądu. Standardów udziela dyrektor Poradni niezwłocznie po zgłoszeniu takiego żądania.
 3. W oparciu o standardy opracowano ich wersję skróconą, zawierającą informacje istotne dla małoletnich. Skrócona wersja standardów stanowi załącznik do Standardów.

§ 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Poradnia zapewnia dostęp do sieci Internet tylko personelowi. Zarówno małoletni, jak i ich opiekunowie nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej Poradni.
2. Dopuszcza się prezentowanie wybranych treści na urządzeniach elektronicznych w trakcie zajęć terapeutycznych przez Personel, gdy jest to zgodne z celem i potrzebami konkretnych zajęć. Terapeuta przed uruchomieniem mediów upewnia się, że prezentowany materiał pozbawiony jest treści szkodliwych.
3. Poradnia może prowadzić akcje podnoszące poziom świadomości rodziców wobec zagrożeń związanych z korzystaniem z urządzeń elektronicznych, w tym z zagrozeniami w sieci Internet.

§ 8

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

1. Po ujawnieniu krzywdzenia małoletniego, dyrektor Poradni ustala plan jego wsparcia wraz z jego opiekunem, o ile to nie on dopuszcza się krzywdzenia.
2. O ile to możliwe, po ustaleniu planu wsparcia dyrektor Poradni wysłuchuje zdania małoletniego i je uwzględnia.

§ 9

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach zgodnych z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

2. Wizerunek małoletniego podlega ochronie.
3. Upublicznienie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna tego małoletniego oraz samego małoletniego.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczne wydarzenie, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
5. Wizerunek małoletniego utrwalony za pomocą kamer monitoringu wizyjnego służących do rejestracji obrazu na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa osobom i mieniu znajdującym się w Poradni nie podlega upublicznieniu i nie wymaga zgody opiekuna małoletniego do utrwalania jego wizerunku. Wykorzystanie utrwalonych w ten sposób materiałów ograniczone jest wyłącznie do pierwotnie określonych dla ich rejestracji celów.

§ 10

Postanowienia końcowe

1. Standardy względem osób zatrudnionych w Poradni mają moc regulacji wewnętrznych, do przestrzegania których są oni zobowiązani.
2. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia. Ogłoszenie standardów odbywa się poprzez ich opublikowanie w formie określonej w Standardach.
3. Dyrektor Poradni uprawniony jest do dokonywania zmian Standardów. Zmienione standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia w sposób określony w Standardach.